

Верка Сидерова Иванова е българска народна певица, известна изпълнителка на песни от Добруджанската фолклорна област.

Родена е на 26 април 1926 г. в Добрич. Завършва гимназия в родния си град. През 1952 г. в София печели първата си награда от участието в Национален преглед на художествената самодейност в армията. След това участва на прослушване лично при Филип Кутев и оттогава тя е част от колектива на Ансамбъла за народни песни и танци, носещ днес името на прочутия диригент и художествен ръководител. До 1983 г. пее в ансамбъла като солистка, в квартети и триа. Изнасяла е концерти в 29 страни от цял свят.

Много от нейните изпълнения са запазени в Златния фонд на националното радио и телевизия. Издава компактдиск с най-известните добруджански народни песни за периода 1960 – 2000 г. Почетен гражданин е на Добрич от 2004 г.

По повод своята 85-годишнина певицата издава авторската си книга „Лале ли си, зюмбюл ли си – моята биография“ и е удостоена с орден „Стара планина“ I първа степен (2011).

Сред най-популярните ѝ песни са „Лале ли си, зюмбюл ли си“, „Изгряла е месечинка“, „Росен, Росен, зелен Росен“ и „Ситно се ‘оро зави“, а любима ѝ е „Години, години, усилни години“. Певицата често споделя, че основата на нейния репертоар са песните от нейната майка и баба ѝ.

Източник: [Уикипедия](#)

Верка Сидерова е родена в златна Добруджа, която за нея е като майка ѝ – мила и незабравима. „Призори съм се родила, със слънцето на изгрева, каза мама.”

Помни майка си на стана. Никога не е стояла без работа, но рано си отива от този свят. Баща ѝ е руснак, от село Патладжанка в Бесарабия, което е на една от трите делти на Дунава. Верка е кръстена на неговата майка – баба Варвара. Баща ѝ Сидор идва в България, заобичва я и се жени за добричлийка. Говорел е много добре български. Според него, щом живееш в една страна, трябва да говориш езика ѝ и да спазваш законите ѝ.

Трудолюбието си Верка Сидерова наследява от родителите си, от родния си "Плодородна е земята добруджанска, но тя иска обич и работни ръце. Всичките ми роднини са работливи. Прекланям се пред трудолюбието на добруджанци! И аз от малка съм заработила. Мама тъчеше, а аз ѝ навивах масурите. И слушах песента на нашия „спретнат чекрък”!”

Бащата е бил най-добрият машинист на селскостопански машини в Добруджа. Цели 30 години е бил уважаван и ценен. Заради майсторлъка и честността му млади и стари се обръщали към него с „бай Сидоре”. Когато е на 28 години, трактор минава през него и едва го спасяват, окуцява, но продължава да работи. Шегувал се, че има златен пирон в крака си, но наистина е имал златни ръце и златно сърце. Бил добър, но и строг. Обичал семейството и децата си, ама ги галел само като спели. Обичал да чете.

Сложната и трагична съдба на Добруджа е тъжна за добруджанци. В пределите на Румъния са и част от наши земи на Добруджа. Затова и Верка завършва началното си образование в училище на румънски език. Оцеляват българите, запазват си езика и традициите, защото са били здрава и силна „скупчена общност”, защото нито за миг не са забравили България, нашите празници, особено деня на Кирил и Методий. Тогава румънците се ги освобождавали от училище, за да празнуват, да пеят българските си песни.

"В нашата колоритна махала "Карабоклука" в Добрич какво ли нямаше - и добро, и лошо. Живеехме общо българи и турци. Имахме общи празници. Ех, колко пилафи и баклави се ядяха. На къшето, в долната страна на уличката, си правехме хорце, пеехме песни. Оттам е моят репертоар".

Макар че времената са били други и в семейството си нямали даже радио, Верка живее с песните на баба си и майка си, с песните, които се пеят в нейния гласовит род. „Голямо беше кълбото от песни, които моите роднини пееха и от тях аз ги научих и цял живот ги пея. Баба ми Елена е виновна да стана певица, тя ми даде хляба в ръцете!" Верка признава, че песните за нея са ВСИЧКО! Не може без тях! Те са в душата ѝ! Като пее тя е все в Добруджа, изживява песента - вижда картина, чува музиката, изплува текстът. „И когато съм най-кахърна, най-угрижена, пак идва при мене песента!"

След като майка ѝ умира, Верка Сидерова започва да си задава въпроса „Защо лекарите не успяха да спасят мама?" Така решава, че ще стане лекар, за да спасява другите хора. „Викам тати, така и така, да следвам медицина да следвам“, спомня си 94-годишната жена. „Той веднага: ааа таз работа не е за нас, там трябват пари, моето момиче. И така моята мечта отиде на кино, но да знаеш, че и песента лекува.“

Верка завършва класическа гимназия в Добрич, където учи латински, старогръцки и италиански. После учи френски и английски.

Началото на кариерата ѝ като певица дава едно рисково пътуване от Балчик за Варна. Камион с военни летци, в който пътува и тя заедно със съпруга си, за малко не се преобръща на един от завоите. Страхът толкова завладява Верка, че тя запява съвсем случайно някаква моментна хрумка. Тогава мнозина разбират за таланта ѝ. Започва да се занимава редовно с музика, като се включва в самодейността на Балчик. През 1952 г. в София се провежда Преглед на общовойсковата художествена самодейност в

залата на Централния дом на народната армия, на който тя се явява и печели първата си награда. След това на концерта на Държавния ансамбъл за народни песни и танци лично се запознава с Филип Кутев, който я кани в състава си.

Верка Сидерова си спомня и за прекрасната атмосфера в Ансамбъла: „Това се дължеше изцяло на Филип Кутев. Той беше много добър човек, но и много строг. Понякога ми се караше като на свое дете, но имаше ли трудности (а в живота ми се случиха много неща), той ми помагаше и като баща ме утешаваше, че всичко ще бъде наред. Друго не знам, но за музикалност не се давах на никого. Беше достатъчно да чуя една песен само веднъж и я запомнях веднага. Затова Кутев ми възлагаше да репетирам и да заучавам новите песни с част от хора. Бяхме като едно семейство. Е, както във всяка общност, понякога имаше „хър-мър“, но всичко минаваше, бяхме много сплотени. В чужбина сме пели все в престижни концертни зали. Помня първото ни турне в Северна Америка, което продължи три месеца. Първо бяхме в САЩ. Здрави гласове сме имали щом издържахме такова натоварване. Почти всеки ден изнасяхме концерти в различни градове и постоянно пътувахме на дълги разстояния, но нямаше умора. След Щатите се отправихме към Канада. Точно пресичахме границата, когато шофьорът чу по радиото, че са убили Кенеди. Беше 1963 г.“

Освен солистка на Ансамбъл "Филип Кутев", години наред тя е била и конферансие на концертите зад граница. За първи път се изявява като водеща по време на турне в Италия.

„Като отидохме там, имахме преводач, разбира се, но Кутев каза, че иска аз да обявявам програмата. Знаеше, че съм завършила класическия гимназиален отдел и говоря италиански. Всъщност, като ученичка първо овладях латински и оттам всички романски езици ми бяха лесни, освен това имах афинитет към тях. След Италия превеждах в Англия и други страни. Сега понякога чета книги на чужди езици – главно художествена литература.“

Певицата има златно медальонче във формата на сърце, в което носи най-любимите си неща – снимка на детето си и малко пръст от гроба на майка си. Освен че пръстта ѝ напомня за майката, която ѝ е дала много, но и е от Добруджа – мястото, на което сърцето ѝ винаги ще бъде.

Легендарната изпълнителка споделя и за това как живее днес. „Сега съм напълно свободна, но си стоя у дома. Представете си – Верка Сидерова на едно място. Аз, която все се надбягвах с времето и все бързах... Но животът те учи на всичко. Намирам си работа, то в едно домакинство винаги има. Преди все не ми стигаше времето. Но сега с удоволствие готвя, припомням си старовремските манджи. Радвам се на хората, които идват. Щастлива съм, че това, което съм направила, е възнаградено. Получих най-големите отличия – орден „Стара планина“, „Нестинарка“, „Кирил и Методий“, награди от моя роден град Добрич. Докато се огледам, животът ми мина като една песен.

Каквото можах, направих в моя живот. Живея и искам да живея. Някои сигурно си мислят, че просто ей така ти омръзва, но продължаваш да се храниш, спиш, веселиш. Не е толкова просто. За себе си знам, че поне изпълних това, за което съм пратена на този свят", казва певицата, която от години е пенсионер, но има своето завещание. "Баба ми казваше, че "докато гледецът гледа, все ти се живее", пък на мене все ми се пее. А когато замлъкна, искам да съм там, в Добруджа, където са мама, тате и близките ми хора. И да ми сложат едно пиленце с отворена човка, та да ми пее! Знам, че и тревите, и цветята над мен пак ще пеят!"

* Източници:

<http://www.nabore.bg/statia/slaveyat-na-dobrudja-verka-siderova-na-95-3492-18> Автор:Петра Ташева

<https://bnr.bg/post/101459166/verka-siderova-jiivotat-te-uchi-na-vsichko> Автор: Албена Безовска

<https://www.bgdnes.bg/bulgaria/article/9746939> Автор: Лили Ангелова

<https://pronewsdobrich.bg/verka-siderova-pyah-60-godini-za-dobrudzha-i-posledniyat-mi-pristan-shte-e-tam-p49087>

<https://ladyzone.bg/video/btv-video/goljamata-pevica-verka-siderova-iskah-da-stana-lekar-no-i-pesenta-lekuva.html#>

**Биографичният текст е публикуван изцяло с познавателни, академични и образователни цели, с референтни връзки към използваните източници, като по никакъв начин не преследва комерсиално разпространение и разпространение с цел печалба.